

КЛЮЧКО́ Петро Миколайович (28. 05. 1891, слобода Шарівка, нині с-ще Богодухівського р-ну Харківської обл. — 22. 12. 1948, м. Зальцбург, Австрія) — лікар, громадський діяч. Чоловік **А. Франко-Ключко**, дід **Г. Ключко**. Учасник 1-ї світової війни. 1900 з батьками переїхав до Києва, де закінчив медичний факультет Університету св. Володимира (1914). Ще в гімназії зацікавився рідною культурою та історією, активно читав книги українських авторів. У студентський період належав до таємної молодіжної українофільської громади, брав участь у художній самодіяльності, відвідував український театр. На фронті був військовим лікарем, згодом — у Київському військовому шпиталі. 1919—20 — начальник потягу Місії Українського Червоного Хреста, який вирушив до Німеччини. У потязі познайомився з А. Франко, з якою в

Берліні взяв шлюб. Працював лікарем у таборах для українських військовополонених у м. Бауцен в Саксонії, м. Зольтау в Нижній Саксонії неподалік Ганновера (обидва — Німеччина). Регулярно їздив до Берліна, щоб особисто проконтролювати постачання харчів, білизни та ліків для табору полонених. Влітку 1920 оселився в с. Довге на Закарпатті (нині Хустський р-н). Працював до 1939 дільничним лікарем, надаючи допомогу жителям сіл Довге, Заднє (нині Приборжавське), Липецька Поляна, Лішня, Боронька, Суха Боронька (нині Суха), Лесичево та Березники. Займався просвітою селян. 1939 арештований угорською владою та відправлений до концтабору в Ніредьґазі. Після звільнення працював у Віденському шпиталі Ляйпц і підтримував тісні контакти з українською громадою міста, був секретарем українського клубу. 1945 заарештований агентами НКВС, за звинуваченням у співпраці з нацистами та участі у віденській філії Українського національного об'єднання наприкінці квітня 1946 засуджений до 5-ти років позбавлення волі. А. Франко-Ключко особисто написала Й. Сталіну прохання про звільнення чоловіка, справу переглянули і 27 червня 1946 К. звільнили з-під варті. Мешкав у м. Зальцбург, працював лікарем-фтизіатром санаторію для хворих на туберкульоз. П. Франко присвятив К. оповідання «Лікар» (1922, с. Довге).

Рекомендована література

1. Франко-Ключко А. Іван Франко і його родина. Торонто, 1956;
2. Шварко І. Три етапи поневірки // В дні Зелених Свят. Нью-Йорк, 1957. Ч. 3;
3. Франко-Ключко А. Одіссея мого життя // Гомін України. 1959, 25 квіт., 27 черв., 25 лип., 21 листоп.

В. П. Мацько

Бібліографічний опис:

Ключко Петро Миколайович / В. П. Мацько // *Енциклопедія Сучасної України* [Електронний ресурс] / Редкол.: І. М. Дзюба, А. І. Жуковський, М. Г. Железняк [та ін.] ; НАН України, НТШ. — К. : Інститут енциклопедичних досліджень НАН України, 2025. — Режим доступу: <https://esu.com.ua/article-891894>

2001-2026 © Ця енциклопедична стаття захищена авторським правом згідно з чинним законодавством України (докладніше).